

REKK 2030 KOKKUVÕTE

„Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030“ (edaspidi *REKK 2030*) on koostatud täitmaks Euroopa Liidu energialiidu ja kliimameetmete juhtimise määruse (EL) 2018/1999 sätestatud nõuet esitada iga 10 aasta järel Euroopa Komisjonile riiklik energia- ja kliimakava. **REKK 2030 laiem eesmärk on anda Eesti inimestele, ettevõtetele ning ka teistele liikmesriikidele võimalikult täpselt informatsiooni sellest, milliste meetmetega kavatakse Eesti riik saavutada Euroopa Liidus kokku lepitud energia- ning kliimapoliitikat puudutavad eesmärgid.** See info on vajalik, et avalikkus ning ettevõtjad saaksid planeerida ja ette valmistada vajalikke investeeringuid, mis on vajalikud eesmärkide saavutamiseks. REKK 2030 on koostatud erinevate ministriumite (Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Keskkonnaministeeriumi ning Maaeluministeeriumi) ühistööna toetudes kehtivatele arengudokumentidele ning mitmesugustele uuringutele ja analüüsidele. Energialiidu viite mõõdet arvestades on REKK 2030 peamised eesmärgid järgnevad:

- **Eesti kasvuhoonegaaside heite vähendamine 80% aastaks 2050 (sh 70% aastaks 2030):** kasvuhoonegaaside (KHG) heide 1990 aastal oli 40,4 mln tCO_{2ekv} (va maakasutuse, maakasutuse muutuse ja metsanduse sektor, so *Land Use, Land Use Change and Forestry* ehk LULUCF), 2017 oli Eesti KHG heide 20,9 mln tCO_{2ekv} (sh energiatööstusesektorist 14,7 mln tCO_{2ekv}), meetmete tulemusel prognoositakse 2030. aastal KHG heidet 10,7-12,5 mln tCO_{2ekv} (va LULUCF).
- **Jagatud kohustuse määrusega kaetud sektorites** (transport, väikeenergeetika, põllumajandus, jäätmemajandus, metsamajandus, tööstus) **vähendada aastaks 2030 võrreldes 2005. aastaga kasvuhoonegaaside heidet 13 %:** 2005 oli KHG heide jagatud kohustuse määruse sektorites kokku 6,3 mln tCO_{2ekv} ehk 2030. aastal võib sektori heide olla 5,5 mln tCO_{2ekv}. (täpne 2030. aasta eesmärk selgub 2020. aastal, kui pannakse paika aastased jagatud kohuste määrusega kaetud sektorite riiklikud heite tasemed ajavahemikuks 2021–2030).
- **Taastuvenergia osakaal energia summaarsest lõpptarbimisest peab aastal 2030 olema vähemalt 42%:** aastal 2030 moodustab taastuvenergia 16 TWh ehk **50% energia lõpptarbimisest**, sh taastuvelekter 4,3 TWh (2018 = 1,8 TWh), taastuvsoojus 11 TWh (2018 = 9,5 TWh), transport 0,7 TWh (2018 = 0,3 TWh).
- **Energia lõpptarbimine peab aastani 2030 püsima tasemel 32-33 TWh/a:** Eesti majandus on kasvav ning seetõttu vajab juba tarbimise samal tasemel hoidmine olulisi meetmeid. Kumulatiivne energiasääst 14,7 TWh perioodil 2020-2030 võimaldaks hoida energia lõpptarbimist samal tasemel. Energiatarbe vähendamine saab toimuda primaarenergia tarbimise tõhusamaks muutmise läbi.
- **Primaarenergia tarbimise vähenemine kuni 14% (võrreldes viimaste aastate tipuga):** perioodil 2020-2030 on Eestil võimekus vähendada primaarenergia tarbimist mh põlevkivitööstuse uuendustega.
- **Energiajulgeoleku tagamine hoides imporditud energiast sõltuvuse määra võimalikult madalal:** hoitakse kohalike kütuste kasutust võimalikult kõrgel (sh suurendatakse kütusevabade energiaallikate kasutust), rakendatakse biometaanitootmise ja kasutuse potentsiaali.

- **Elektrivõrkude riikide vahelise ühendatuse miinimumkriteeriumitele vastamine:** Läti suunalise võimsuse suurendamine ja elektrivõrgu sünkroniseerimine Kesk-Euroopa sagedusalaga 2025. aastal.
- **Teadus- ja arendustegevuse ning innovatsiooni kasutamine meetmetes majanduse konkurentsivõime hoidmiseks:** energiamajanduse teadus- ja arendusprogrammi elluviimine võimaldab meetmeid rakendada teadus- ja innovatsioonisaavutusi kasutades.

Seatud eesmärkide täitmiseks aastaks 2030 näeb kava ette üldistatult järgmiste peamiste meetmete (täpne meetmete loend REKK 2030 lisades III ja IV) rakendamise:

Valdkonnad	Peamised meetmed
ENERGEETIKA	Soojuse- ja elektrienergia tõhusa koostootmise täiendav arendamine Taastuenergia vähempakkumised Tuuleparkide arendamine (sh merel) Soojusmajanduse arendamine Elektrivõrkude arendamine, sh sünkroniseerimine Kesk-Euroopa sagedusalaga Primaarenergia tõhusam kasutus Energiamajanduse teadus- ja arendustegevuse programm
TRANSPORT	Elektritranspordi, kergliikluse, biokütuste kasutuse suurendamine Sõidukite ökonoomsuse, energia- ja kütusesäästlikkuse suurendamine Ühistranspordi arendamine Raudteeinfrastruktuuri arendamine Raudtee ja parvlaevade elektrifitseerimine
HOONEFOND	Avaliku sektori-, äri- ja eluhoonete ning tänavavalgustuse rekonstrueerimine Liginullenergiahoonete miinimumnõuete kehtestamine
PÕLLUMAJANDUS	Mahepõllumajandus Keskkonnasõbralikud põllumajanduspraktikad Sõnnikukäitluse parendamine Investeeringud energiasäästu ja taastuenergia sh bioenergia kasutuselevõtuks Süsinikuvaru säilitamine või suurendamine mullas Loomade heaolu ja sööda kvaliteedi parandamine Ettevõtjate nõustamine, teadmussiire ja teavitus Põllumajandusettevõtete auditid
JÄÄTMEMAJANDUS	Biolagunevate jäätmete tekke vähendamine Jäätmematerjalide korduskasutus ja ringlus Prügilates ladestamise vähendamine Jäätmete keskkonnaohtlikkuse vähendamine
METSAMAJANDUS	Metsade õigeaegne uuendamine Erametsade uuendamine elupaigatüübiga sobivate puuliikidega Metsade tervise ja elujõulisuse parandamine

	Fossiilkütuste ja mittetaastuvate loodusvarade asendamine puidupõhiste toodetega Natura 2000 toetus erametsamaale Elupaikade kaitse ja Eestis levinud liikide populatsioonide kaitse
TÖÖSTUSLIKUD PROTSESSID	Fluoritud gaaside heitkoguste vähendamine ja fluoritud gaaside asendamine teiste ainetega
VALDKONDADEÜLESED MEETMED	Rohetehnoloogia investeerimisprogramm